A.° 1854. N.° 198.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

Woensdag den 23 Augustus.

BUITENLAND.

PARIJS den 21 augustus.

Uit eene heden in het officiële dagblad opgenomen nota blijkt, dat het leger in het Oosten eene harde proef heeft doorgestaan ten gevolge van het heerschen der cholera, waardoor het gevoelige en smartelijke verliezen heeft geleden; de houding der troepen, dus luidt het verder, is echter uitmuntend gebleven en de gezondheidstoestand is thans merkelijk verbeterd. In eene proclamatie des Keizers tot het leger in het Oosten leest men: „Eene vreeselijke ramp heeft uwe geestdrift niet getemperd. Frankrijk en zijn Souverein slaan zooveel zelfverloochening niet gade zonder alle pogingen te werk te stellen om u te hulp te komen.”

In een brief uit Konstantinopel van den 10 dezer leest men het volgende: „Eenige koopvaardijschepen, onderanderen twee Nederlandsche, welke onlangs in de Zwarte Zee waren prijs gemaakt door Engelsch-Fransche kruisers, zijn voorwaardelijk weder in vrijheid gesteld. Deze beslissing is genomen door de commissie, welke hier is gevestigd om uitspraak te doen nopens het lot der prijs gemaakte bodems, in afwachting van het eindvonnis der geregtshoven voor de prijs gemaakte schepen, welke onlangs in Engeland en Frankrijk zijn opgerigt.”

— Velen meenen, dat de expeditie naar de Krim alleen is uitgesteld tot dat het Oostenrijksche leger de Donau-Vorstendommen binnengetrokken is en de Russen die Vorstendommen verlaten hebben. Is zulks nu de eenige reden, dan zal de expeditie spoedig voortgang hebben, daar de *Moniteur* gisteren, volgens berigt uit Weenen van den 18 dezer, meldde, hoe het Oostenrijksche korps, bestemd om het eerst Wallachije binnen te rukken, per telegraaf bevel had ontvangen zich op weg te begeven, en dat twee van Hermannstadt vertrokken brigades den 18den de grenzen moesten overtrekken.

Over de hoegrootheid der expeditie naar de Krim bestaat nog altijd verschil van gevoelen; sommigen meenen dat het geheele verbonden leger, nog door Turksche troepen versterkt, zich derwaarts zal begeven, hetwelk eene magt zou zijn van 80,000 man; anderen houden zulks voor overdreven, zoo leest men onderanderen in het dagblad *Constitutionnel*, dat daaromtrent goed onderrigt kan zijn: „Wanneer wij geloof moeten slaan aan brieven, welke uit eene goede bron zijn voortgekomen, kunnen wij zeggen dat de expeditie, welke van Varna en de naburige havens zal vertrekken of bereids vertrokken is, bestaat uit 53,000 man, overgevoerd door 13 Engelsche, 8 Fransche en 5 Turksche bodems, met 250 transportschepen.” Meer en meer begint men in twijfel te trekken, of het thans wel op een direct beleg van Sebastopol gemunt is; het jaargetijde schijnt daartoe reeds te ver gevorderd en ook is het noodige materieel voor een beleg van dit gewigt nog niet ontvangen.

— De generaal *Prim* en de Spaansche officieren die hem vergezellen zijn eergisteren uit het kamp van *Omer-Pacha* alhier aangekomen.

— De Keizer zal te Biarritz een nieuw Keizerlijk verblijf doen bouwen, dat den naam zal dragen van *Villa-Eugénie*.

— Gisteren morgen zijn op den oostelijken spoorweg twee treinen tegen elkander gestooten, waardoor verschillende wagens werden verbrijzeld; drie reizigers kregen doodelijke wonden en vele anderen werden meer of minder ernstig gekwetst.

— Volgens een besluit, in het officiële Spaansche dagblad van den 15 dezer opgenomen, is eene nationale decoratie ingesteld voor de strijders van den 17, 18 en 19 julij; zij zal bestaan uit eene burgerkroon, met het inschrift: *Aan de verdedigers der vrijheid in julij, het dankbare Vaderland. Madrid*, 1854. Het lint zal half groen en half rood wezen. — Aan een te Madrid gehouden banket werd met zooveel geestdrift door den Hertog der Overwinning een toast aan de vrijheid gewijd, dat de generaal *O'Donnell* het voegzaam achtte terstond daarop een toast op koningin *Isabella* in te stellen. — In de Spaansche hoofdstad hadden wederom eenige arrestatien plaats gehad; ook had men de werklieden aan het kanaal van *Isabella II* hooger loon moeten inwilligen, daar zij anders tot muiterij dreigden over te slaan.

— Thans, nu *Espartero* andermaal de man is in wiens handen Spanje zijn lot gesteld heeft, kunnen eenige herinneringen aan zijn vroeger leven niet onwelkom zijn.

Baldomero Espartero werd ten jare 1792 te Granatula in la Mancha geboren en was het jongste der negen kinderen van *Antonio Espartero*, die aldaar een gering timmerman of wagenmaker was. Men achtte hem van een te zwak gestel om hem in het handwerk zijns vaders op te leiden en bestemde hem daarom voor den priesterstand. Terwijl hij zich in het seminarium bevond, waar een zijner oudere broeders, die pastoor was, hem geplaatst had, vernam hij het nieuws van *Napoleons* inval in Spanje en van de daardoor ontstane vaderlandslievende beweging onder de Spanjaarden, en de zestienjarige jongeling begaf zich onder eene compagnie, uit jeugdige geestelijken zamengesteld en die den naam droeg van het heilig bataillon. Weldra telde men hem onder degenen die zich bijzonder onderscheidden en verkreeg hij den toegang tot de militaire school te Leon, welke hij een jaar later verliet om in het kadettenkorps te treden waarna hij in 1811 tot den rang van tweeden luitenant der genie opklom. Maar, naardien hij een daar gehouden examen niet naar eisch doorstond, werd hij in gelijken rang bij een te Valladolid in bezetting liggend infanterieregement overgeplaatst. Deze mislukking griefde hem zoo zeer dat hij op het punt stond den militairen stand vaarwel te zeggen, toen zich voor zijne eerzucht eene nieuwe loopbaan opende.

Na den val van *Napoleon*, in 1814, toen Spanje nog vol van in den bevrijdingsoorlog gevormde soldaten was, die eene bestemming eischten, ving de groote strijd tusschen dat Rijk en zijne Zuid-Amerikaansche kolonien aan en werd de expeditie naar Chili voorbereid, die in januarij 1815 zou afzeilen. *Espartero* wendde zich, tot deelneming aan dien togt, tot *Pablo Murillo*, den opperbevelhebber der expeditie, die hem niet alleen als luitenant aannam, maar hem ook, gedurende den overtogt, tot zijnen secretaris en chef van zijnen staf, met kapiteinsrang, aanstelde. Bij de aankomst in Peru werd hij tot majoor bij een infanterieregement benoemd. Gedurende ruim acht jaren onderscheidde hij zich door zijne dapperheid en was in 1822 tot den rang van kolonel opgeklommen, toen, twee jaren later, de overwinning, door den generaal der insurgenten *Sucre* behaald, en die door de overgave van Ayacucho gevolgd werd, voor altijd een einde aan het Spaansche bewind in Amerika maakte, waarna *Espartero*, met *Narvaez*, *Lopez* en anderen, welke zich in dien oorlog gevormd hadden, naar het Vaderland wederkeerde.

Hier werd hij, als overbrenger van verscheiden veroverde vaandels, tot brigadier verheven, maar deelde het lot van vele andere jonge officieren, van namelijk door de meer bejaarden weinig geacht te worden, behalve dat de Natie bevooroordeeld was tegen allen die zich de Kolonien hadden laten ontnemen. Na deelgenomen te hebben aan eene soort van verbond tusschen de jongere officieren, werd hem Logrono tot garnizoensplaats aangewezen. Hier gaf hij zich op nieuw hartstogtelijk aan de zucht voor het spel over, waarmede hij reeds in Zuid-Amerika groote sommen gewonnen had, en deze zucht was langdurig een hinderpaal voor zijn huwelijk met signora *Jacintha Santa Cruz*, wier vader geen speler tot schoonzoon wilde, maar zich toch eindelijk tot het geven van zijne toestemming liet overhalen.

Kort na zijne echtverbindtenis werd hij naar Majorca gezonden en bleef daar tot na het overlijden van koning *Ferdinand VII*, toen iedereen geroepen werd om zich ten opzigte der troonopvolging, hetzij voor de Dochter van dien Vorst, hetzij voor don *Carlos*, te verklaren. *Espartero* had zich reeds in 1832 voor de eerstgenoemde verklaard, en toen nu, na 's Konings dood, de burgeroorlog uitbrak, bood hij zich aan om naar de in opstand zijnde noordelijke provincien op te trekken. Weldra bekleedde hij in Biskaye den rang van luitenant-generaal, maar werd tot driewerf door *Zumala-Carreguy* verslagen. Diens dood, in 1835, zou de krijgskans ten voordeele der Christinos hebben doen keeren, ware hun leger minder gedemoraliseerd geweest. Zij bekwamen nederlaag op nederlaag. Op het vernemen der overgave van la Granja legde *Cordova* het opperbevel neder en werd door *Espartero* opgevolgd, die weldra groote zegepralen op de Carlisten behaalde en tot loon daarvan tot opperbevelhebber van het Noorderleger, onderkoning van Navarre en kapitein-generaal der Baskische provincien benoemd werd. Overal herstelde hij de orde, won den slag bij Luchana, deed het beleg van Bilbao opbreken en verwierf den titel van hertog van Luchana, benevens eene plaats in de Cortès, waar hij de Constitutie van 1837 mede bezwoer, doch, op het ministerie *Calatrava* misnoegd, den val daarvan hielp bewerken, terwijl hij de hem aangebodene ambten van voorzitter van den Raad en minister van oorlog afsloeg.

In de lente van 1837 vielen de Carlistische troepen, met den Pretendent en den infant don *Sebastiaan* aan hun hoofd, uit de Baskische provincien in Arragon, beproefden eene vereeniging met *Cabrera* en bedreigden Madrid. *Espartero* vervolgde hen en dwong hen naar de Baskische provincien terug te keeren. In 1838 behaalde hij eene nieuwe zegepraal, die weldra door eene andere gevolgd werd, toen hij zijnen vroegeren krijgsmakker en vriend *Maroto* met goed geluk bestreed, en die achtereenvolgend bij Penadel Moro, Ramales en Quadaminho bevochten werd. Aan deze voordeelen dankte hij den titel van Hertog der Overwinning, den rang van Grande van Spanje der eerste klasse, het grootkruis van het eerelegioen en dat der Portugesche orde van den Toren en het Zwaard. Den 25 augustus werd te Ugurta eene wapenschorsing gesloten, waaromtrent het volgende bijzondere melding verdient: de beide legers stonden in de vlakte van Bengara. *Maroto* twijfelde of zijne troepen wel zouden willen gehoorzamen, maar *Espartero* zeide: „Verzamel hen, ik zal hen doen gehoorzamen.” En toen nu de troepen geschaard stonden trad hij voor het front en sprak: „Wilt gij allen, als goede Spanjaarden, onder hetzelfde vaandel leven? Omhelst dan mijne soldaten, die uwe broeders zijn, en ik zal uwen generaal omhelzen.” Het geschiedde alzoo, de gelederen der twee legers vermengden zich broederlijk, en van toen af erkenden allen *Espartero* als hunnen generaal.

Espartero zette daarna het vervolgen van don *Carlos* voort, wiens vlugt naar Frankrijk in september 1838 een einde aan den oorlog gemaakt zou hebben, had niet *Cabrera* zich nog in Arragon staande gehouden. Toen nu *Espartero*, in den aanvang van 1839, ook dezen magteloos gemaakt had, was de vrede verzekerd en de Hertog der Overwinning het voorwerp der algemeene vereering.

Van toen af ving zijne meer politieke loopbaan aan. Tusschen hem en koningin *Maria Christina* heerschte gedurig verschil en toen die Vorstin, na hem in 1840 tot eersten Minister met uitgestrekte volmagt benoemd te hebben, nogtans volstandig geweigerd had het haar door de nieuwe Ministers voorgelegd regeringsplan goed te keuren, deed zij afstand van den Troon en week naar Frankrijk uit. Van dat oogenblik af was Spanjes lot in *Espartero's* handen. Den 1 mei 1841 werd hij tot eenig Regent des Rijks benoemd, in welke betrekking hij met langdurigen tegenstand van allerlei aard had te worstelen, die door *Maria Christina*, van uit Parijs, niet weinig heimelijk aangestookt schijnt te zijn. Op het einde van 1842 brak te Barcelona een nieuwe opstand uit, en *Espartero* gaf bevel tot het bombarderen van die stad. De minister *Rodil* durfde dezen hevigen maatregel niet bij de Cortès verdedigen, eene coalitie vormde zich tusschen de Republikeinen en de vrienden van *Maria Christina*, en hiervoor moest de Hertog der Overwinning bezwijken. Hij bewilligde den 9 mei 1843 in eene algemeene amnestie, maar weigerde het ontslag der generaals *Linage* en *Zurbano*, die te Barcelona zijne bevelen hadden uitgevoerd. Den 22sten ontsloeg hij zijne Ministers en ontbond de Cortès. Nu verspreidde men het gerucht dat hij een voor Spanje zeer nadeelig handelsverdrag sluiten wilde; een zware opstand brak uit; den 13 junij kondigde de revolutionaire Junta te Barcelona de meerderjarigheid van koningin *Isabella* en den val van *Espartero* af, en kort daarna verklaarde het Provinciaal Bewind, met *Lopez* aan het hoofd, hem een verrader des Vaderlands, met verlies van al zijne waardigheden en titels. Hij begaf zich naar Barcelona, maar de intogt van zijnen tegenstander *Narvaez* te Madrid, op 22 julij, was voor hem het teeken om Spanje te verlaten. Na zich te Cadix naar Lissabon ingescheept te hebben, kwam hij den 19 augustus te Falmouth aan, werd door de Engelschen met onderscheiding ontvangen, leefde tot in 1847 ambteloos in Engeland, en vond toen vrijheid om naar zijn Vaderland weder te keeren, waar hij tot op de gebeurtenissen der jongst verloopene weken, die hem op nieuw aan het bewind bragten, in rust woonde.

HAMBURG den 19 augustus.

Men kent hier het onheil, de stoomboot *Germania*, kapitein *Neunaber*, overkomen, die met koopmanschappen beladen en met 450 passagiers aan boord, van Bremerhaven naar New-York vertrokken was. Naauwelijks bevond zij zich in zee, of men ontdekte verscheiden lekken in dat schoone vaartuig, en niet dan met de grootste inspanning kon men het in de haven terugbrengen en voor geheel vergaan behoeden. Al de passagiers zijn gelukkig aan land gebragt en men wendt ijverige pogingen aan om ook het grootste gedeelte der lading te behouden.

— Het aantal der te Kopenhagen en in de omstreken verzamelde Deensche troepen is reeds zeer aanzienlijk en bedraagt de helft van het staande leger, terwijl bovendien twee regementen kavalerie bevel bekomen hebben de hoofdstad te naderen. Het bijeentrekken van al die troepen zou, volgens sommigen, aan het vast besluit der Regering toe te schrijven zijn om hare gewapende onzijdigheid streng te handhaven en het hoofd te bieden aan ieder die, van welken kant ook, het wagen zou haar dien weg te willen doen verlaten. Maar anderen gelooven dat de staat der gemoederen in het binnenste des Lands, na de jongste Constitutionele hervormingen, de ware oorzaak van den maatregel is.

De vesting Rendsburg in Holstein, welke de Duitsche Bondsdag herhaaldelijk tot Duitsche Bondsvesting heeft willen doen verklaren, wordt, op last der Deensche Regering, van lieverlede afgebroken en weldra zal de stad niet verdedigbaar meer zijn. Men weet dat bij den opstand in de beide Hertogdommen, ten jare 1848, de ontevredenen hun sterkste bolwerk tegen de Deensche troepen in die vesting vonden.

— De inneming van het laatste en voornaamste der forten van Bomarsund is reeds door de telegraaf gemeld. In de onmogelijkheid om langer wederstand aan het van de land- en zeezijde beschieten te bieden, is de Russische generaal den 16 dezer, des namiddags ten twee ure, tot de overgave genoodzaakt. Een der versterkte torens was in de lucht gesprongen, waardoor den belegeraars eene ruime bres geopend werd. De bezetting, 2000 man sterk, en al het materieel der forten viel in 's vijands handen. Gelijk reeds gemeld is schijnen niet meer dan 120 Franschen gesneuveld en buiten gevecht gesteld te zijn.

— Drie neutrale koopvaardijschepen, door Engelsche kruisers genomen en te Memel opgebragt, hebben die haven den 15 dezer weder verlaten en zijn als goede prijzen naar Engelsche havens gevoerd.

KEULEN den 21 augustus.

Na zulks gedurende eenige dagen te hebben uitgesteld, heeft de Koning van Pruissen zich nu eergisteren naar Putbus op reis begeven. Daar de Prins van Saksen, die te Berlijn verwacht werd, om Z. M. het antwoord van koning *Johann* op den brief van rouwbeklag over te brengen, nog niet te Berlijn aangekomen was, zal hij

bij zijne aankomst denkelijk naar Stettin verder reizen, om den Pruissischen Monarch daar te ontmoeten.

De vleugel-adjudant des Konings, overste *von Manteuffel*, die thans zoo dikwijls tot diplomatieke zendingen gebezigd wordt, had eergisteren een langdurig onderhoud met den Russischen gezant te Berlijn, baron *von Budberg*.

— Rijnhoogte te Keulen heden 10 voet 6 duim Keulsch peil (10 voet 1½ duim Rijnlandsch).

BINNENLAND.

's GRAVENHAGE den 21 augustus.

Bij Zr. Ms. besluit van den 14 dezer is aan *C. M. van Eelde* en *M. E. Gousset van Heel*, op hun daartoe gedaan verzoek, verleend eervol ontslag uit hunne betrekking van plaatsvervangers van den kantonregter te Loenen, en zijn in hunne plaats benoemd mr. *C. Fock*, burgemeester van Vreeland, en *J. P. C.* baron *van Reede tot Ter Aar*, burgemeester van Loenen en Loenersloot.

Bij Zr. Ms. besluit van den 17 dezer is benoemd tot regter-plaatsvervanger in de arrondissements-regtbank te Eindhoven, mr. *J. Spoor*, advocaat aldaar.

Z. M. heeft bij besluit van den 18 dezer goedgevonden: 1°, aan den 1sten luitenant *J. A. Kool*, van het corps ingenieurs, mineurs en sapeurs, op het door hem daartoe gedaan verzoek, een eervol ontslag uit de dienst te verleenen, en 2°, te benoemen, bij het corps ingenieurs, mineurs en sapeurs, tot 1sten luitenant, den 2den luitenant *A. Baud*, van het corps.

— De *Grondwet* zegt, dat de algemeene Synode der Nederlandsche Hervormde Kerk besloten heeft, dat geene diakonie of kerkeraad eenigen maatregel zal mogen nemen tot verkoopen of bezwaren van diakoniegoederen of fondsen, zonder vooraf de goedkeuring van het klassikaal bestuur verkregen te hebben.

's GRAVENHAGE den 22 augustus.

Heden is uit de residentie naar Hannover vertrokken de baronnes *P. von Schulte*, hofdame van H. M. de Koningin van Hannover, die gedurende haar verblijf alhier in het *Hôtel de Bellevue* heeft gelogeerd. H. M. de Koningin heeft haar meermalen in een bijzonder gehoor ontvangen. Zij heeft dikwijls aan het diner bij Hoogstdezelve deelgenomen en vergezelde H. M. op hare wandelingen.

— In de residentie zijn aangekomen en aan het *Hotel de Bellevue* afgestapt de heeren *Bridgman*, admiraal in Engelsche dienst; *M. W. Wolryche* met familie, en *James Macdonal* en familie, komende van Londen, benevens den heer *H. Schut*, luitenant-ingenieur, van Antwerpen.

— Aan het locaal van het provinciaal bestuur van Zuidholland heeft de aanbesteding plaats gehad van het doen van eenige bezinkingen aan de dammen n.° 4 en 5, zijnde twee der vier en twintig besteende rijzen dammen, liggende op het strand aan de noordzijde van het eiland Goedereede, hetgeen is aangenomen door den heer *J. Schaddele*, te Ouddorp, voor de som van *f* 6390.

— Het prospectus van den Kon. Franschen schouwburg alhier voor het tooneeljaar 1854 op 1855 ziet thans het licht. Het tooneelgezelschap zal voor dat tooneeljaar bestaan, behalve uit de heeren *J. Renault*, directeur, en *Burger*, régisseur, uit de volgende heeren: voor de grand opéra, opéra-comique et traductions, *Bovier Lapierre*, premier ténor; *Litté*, premier ténor leger; *Bourdais*, second ténor; *Ebinger*, troisième ténor; *Gaudemar*, bariton; *Vila*, premier basse en tous genres; *Dutasta*, second basse; *Bruyère*, troisième basse et coryphée; *Beysson*, premier ténor comique; *Thais*, second ténor comique; *René*, ténor grime; *van Gelder*, troisième ténor, coryphée; *Henri* et *Dorelli*, coryphées, ténors, rôles de convenance, en *Chapuis*, troisième basse et coryphée; en de dames *Geismar*, première chanteuse du grand opéra; *Dhélens*, première chanteuse légère; *Léonti*, première dugazon, seconde chanteuse; *Agarithe*, seconde chanteuse; *Bourdais*, seconde dugazon; *de Greff*, troisième dugazon, rôles accessoires; *Kuntz*, première duègne; *Beysson*, deuxième duègne; *Bounack*, coryphée, première soprano, en *Chapuis*, coryphée, deuxième soprano, rôles accessoires. Voor de vaudeville et comédie accessoire de heeren *Bazin*, jeune premier rôle; *Lejeune*, deuxième et troisième amoureux; *Dutassa*, premier rôle marqué, père noble, finantiers etc.; *Bruyère*, deuxième père, rôles de convenance; *Beysson*, premier comique; *Thais*, deuxième comique; *René*, comique grime; *Ebinger*, rôles de convenance; *Henry*, troisième comique, accessoires, en *Burger*, *Ringotte*, *Chapuis* et *van Gelder*, utilités et rôles de convenance, en de dames *Duplessis*, jeune première, première amoureuse; *Agarithe*, coquettes, soubrettes; *Bourdais*, deuxième amoureuse, deuxième soubrette; *de Greff*, troisième amoureuse, accessoires; *Kuntz*, première caractère, en *Beysson* et *Chapuis*, deuxième caractère. Voor divertissement de heer *Wieshoff*, premier danseur, maître de ballet, en de dames *Bertin*, première danseuse en tous genres, en *Cracovie*, deuxième danseuse, en zes figuranten-kweekelingen. En voor het orchest de heeren *Varaly*, premier chef; *Streletski*, second chef; *Bles*, répétiteur, en de heer *Bélin*, souffleur.

ROTTERDAM den 22 augustus.

Heden avond omstreeks half tien ure heeft boven de omstreken dezer stad een zwaar onweder, van hevige stortregens vergezeld, gewoed. Kort daarop werd in het Overmaassche een vrij felle brand gezien, hetwelk het vermoeden deed rijzen dat zulks door den bliksem zal zijn veroorzaakt.

— Men meldt ons uit Dordrecht, dat de commissie van het hoofdbestuur der Hollandsche Maatschappij van Landbouw druk bezig is om de lokalen in het Kromhout te doen in orde brengen voor de algemeene tentoonstelling van landbouw, die aldaar op den 20 september aanstaande geopend zal worden. Het laat zich verwachten dat die tentoonstelling, en door de bijzondere geschiktheid der daarvoor bestemde localen, en door de menigte toegezegde inzendingen van voortbrengselen, vee en werktuigen van alle oorden des Rijks eene der luisterrijkste zal zijn, die er nog hebben plaats gehad. Zoowel de ingezetenen van Dordrecht als het Stedelijk Bestuur wedijveren als het ware om het hunne bij te brengen ter opluistering en veraangenaming van dat landbouwfeest, en om den naar Dordrecht gekomen landbouwers aangename verpoozing te verschaffen. Men vleit zich, dat Z. M. de Koning, beschermheer der Maatschappij, de opening met Hoogstdeszelfs tegenwoordigheid zal vereeren, en bij die gelegenheid Dordrecht de eer zal genieten Neerlands Koning binnen hare muren te mogen **ontvangen. Indien wij wel zijn onderrigt, zullen er op** woensdag den 20 september door het Stedelijk Bestuur volksvermaken gegeven worden, terwijl des avonds de vereeniging *Kunstmin* eene voorstelling zal geven. Op donderdag daaraanvolgende zal de Roei- en Zeil-Vereeniging eenen wedstrijd doen houden op de rivier de Maas, terwijl er des avonds door de Hollandsche Maatschappij van Landbouw aan Dordrechts ingezetenen een luisterrijk feest zal gegeven worden in de societeit *Harmonie*, daartoe door de leden dier societeit welwillend afgestaan. Op vrijdag zal, na afloop der tentoonstelling van het vee en pluimgedierte, de gemeenschappelijke maaltijd van de leden der maatschappij gehouden worden in het *Hof van Holland* en na afloop van dien eene voorstelling in den schouwburg door een expressselijk daartoe uitgenoodigd tooneelgezelschap. Op zaturdag zal door de afdeeling Dordrecht en Omstreken de aangekondigde harddraverij naar belangrijke zilveren prijzen en premiën gehouden worden, en zal er des avonds een luisterrijk concert en vauxhall door de leden der societeit *de Vrijheid* in hare lokalen aan de leden der maatschappij aangeboden worden. Op zondag na de sluiting der tentoonstelling zal door de leden der societeit *Harmonie*, in de lokalen dier societeit, een muziek-avond gegeven worden, terwijl tot sluiting dezer feesten van wege het stedelijk bestuur een prachtig vuurwerk op de rivier zal worden afgestoken. Om de leden van het hoofdbestuur behulpzaam te zijn bij de voorbereidende werkzaamheden, alsmede tijdens de tentoonstelling zelf, is er eene subcommissie uit de leden der afdeeling Dordrecht benoemd. Deze commissie bestaat uit de heeren mr. *G. A. de Raadt*, *J. P. Bredius*, *A. Stoop*, mr. *J. I. de Reus* en mr. *H. A. Nebbens Sterling*, bij wie alle inlichtingen omtrent de tentoonstelling en daarbij komende feesten te Dordrecht te bekomen zijn. (*N. R. C.*)

— Het vonnis der arrondissements-regtbank te Amsterdam, 3de kamer, van 14 junij ll., waarbij *J. de Vries*, als uitgever eener brochure, wegens boosaardigen hoon tegen Z. M. den Koning en eenige leden van het Koninklijk Geslacht, tot drie jaren gevangenzetting veroordeeld werd, is, op het daartegen door den veroordeelde aangeteekend hooger beroep, bij arrest van het Prov. Geregtshof in Noordholland, op heden uitgesproken, volkomen bevestigd.

— Met 1 september aanstaande zijn de adelborsten der 1ste kl. *D. G. E. R.* baron *van Welderen Rengers* en *P. Swaan* overgeplaatst van Zr. Ms. fregat PRINS VAN ORANJE, en dus ook van de rol van het fregat DE RUYTER te Vlissingen, op Zr. Ms. stoomschip AMSTERDAM, kommandant de kapit.-luit. ter zee *Spanjaard*, liggende te Nieuwediep. (*M. C.*)

— Het heeft Z. M. den Koning behaagd het bijzonder beschermheerschap van het te St. Oedenrode onder de directie der heeren *van Beverwijk* Sr., jonkh. *von Schmidt auf Altenstadt* Jr., *van den Berg* en *D. de Jong* opgerigte scherpschuttersgilde, onder de zinspreuk *concordia res parvae crescunt*, aan te nemen, met magtiging om dat gilde Koninklijk te noemen.

— Eergisteren in den vroegen morgen arriveerde te Bergen op Zoom van Fort-Bath Z. Exc. de Minister van Oorlog; na de vestingwerken, kasernen, enz. in oogenschouw te hebben genomen, is Z. Exc. dadelijk weder vertrokken, zich begevende naar de Willemstad.

— Dezer dagen heeft te Tiel de openbare aanbesteding plaats gehad der gebouwen, benoodigd tot oprigting eener gaz-fabriek. De minste inschrijver was de heer *H. Hendriks*, aannemer aldaar, en wel voor eene som van *f* 7860. Met de werkzaamheden is terstond een aanvang gemaakt.

— In den nacht van den 20 op den 21 dezer is te Zwolle brand ontstaan aan boord van de Zwolsche stoomboot en wel in de steenkolen; met de hulp van eenige brandspuiten is de brand gebluscht; de boot heeft gisteren evenwel zijne gewone reis naar Amsterdam gedaan.

Den 17 dezer is een nog naauwelijks voltooide korenen pelmolen van den heer *J. W. Spijkerboer* in de onmiddellijke nabijheid van Elburg door brand geheel vernield.

— Uit het vroeger medegedeelde drietal predikanten heeft de kerkeraad der Ned. Herv. gemeente te Zwolle tot herder en leeraar beroepen ds. *H. C. N. van Amerom*, thans te Bolsward.

— De waterhoogte te Arnhem was den 20 dezer 2,40 el, en den 21 dezer 2,36 el.

— Wegens het hoog belang van de laatste krijgsverrigtingen op Borneo laten wij hier nog volgen het daarop betrekkelijk

MILITAIR RAPPORT

van den luitenant-kolonel *Andresen*, kommandant der troepen in de Wester-Afdeeling van Borneo:

„ *Montrado den 4 junij* 1854.

Ik heb de eer Uwer Excellentie kennis te geven, dat ik den 2 dezer Montrado heb bezet en den 3den des morgens om 9 ure, onder een saluut van 21 schoten, de vlag heb doen hijschen van de drie sterkten, welke op die plaats aanwezig zijn, namelijk Sjon-Bok, Ha-Bok en Thang.

De intogt te Montrado heeft plaats gehad langs eene geknielde Chinesche bevolking, die anderhalf uur in die houding is gebleven, namelijk tot de laatste soldaat was gepasseerd. Na het gevecht bij Koelor hadden de bewoners van den bazaar van Montrado (geschat op 3000 zielen) genade laten smeeken, onder aanbod van zich onvoorwaardelijk te onderwerpen; lijfsbehoud en bescherming van eigendommen werden hun toegezegd, en daarin is woord gehouden.

Gelukkig is Montrado behouden gebleven. Geen eigendom is aangeroerd; alleen de woningen der mijnwerkers van de vereeniging van Sjon Bok en Ha-Bok, die Koelor verbrand hebben, zijn verbeurd verklaard, zoo als uit de voorloopig gestelde voorwaarde van onderwerping blijkt, en daarover wordt beschikt voor de gedeeltelijke huisvesting van troepen en koelies van Sambas. Het hoofddoel der operatien, het bemeesteren van Montrado, is bereikt, en het is mij hoogst aangenaam er te kunnen bijvoegen, dat het ons betrekkelijk weinig verlies gekost heeft. Wij hebben 1 gesneuvelde en 27 gewonden.

Daarbij moeten nog gevoegd worden 3 verwonden van de marine en 3 maleijers van Pontianak, die door het vuur uit de versterking aan de monding van de Sikawang rivier zijn verwond en aan de gevolgen daarvan zijn overleden.

De troepen hebben zich, als altijd, uitmuntend gedragen. De fatigues die zij, vooral bij het doortrekken van het terrein tusschen Bentoenai en Sinkawang, hebben moeten doorstaan, zijn niet te beschrijven. Vier dagen hebben zij door een als het ware geïnundeerd bosch moeten trekken, waar men tot over de knieën in taaije klei zakte; des nachts rees het zeewater tot 1½ a 2 voet; geen droog plekje was voor bivak te vinden; van boomtakken moest, zoo goed mogelijk, eene soort van baliebalie worden gemaakt om den man buiten het zeewater te houden; maar ook dit baatte weinig, want stortregens, die vooral des nachts vielen, maakten alle voorzorgen nutteloos. Ik geloof niet dat eene troepenmagt, zoo groot als die welke ik de eer had te kommanderen, met geschut en bagage, immer een terrein is doorgetrokken, als dat tusschen de Slakauw en Sinkawang. En evenwel geschiedde de marsch met zoo veel orde, dat men steeds strijdvaardig was, en was bij de eerste ontmoeting van den voortroep met den vijand de geestdrift onbeschrijfelijk; de lust om zich met de opstandelingen te meten algemeen, en dacht niemand aan vermoeijenis. Bij iedere ontmoeting werden een paar grenaten uit de mortieren van 13 duim, als voorboden uit de vijandelijke versterkingen gezonden; daarna volgde, zoo als in het afgeloopen jaar bij Sepang, Kedongdong en Seminis, een aanval met de bajonet, en daartegen zijn de Chinezen niet opgewassen. Even als vroeger, wachtten zij dien aanval slechts zelden af en lieten onze brave soldaten naauwlijks den tijd hun eenige schoten na te zenden; velen der opstandelingen moeten gevallen en gewond zijn, doch onmogelijk is het voor alsnog dat getal met eenige zekerheid op te geven, vermits zij hunne gesneuvelden en gewonden steeds medeslepen, en de berigten van de Chinezen zelven meestal in het bespottelijke overdreven zijn. Bij de eerste ontmoeting bij Soengei Melagie zijn 4 gesneuvelden, bij latere nog 6 door de opstandelingen achtergelaten; een paar gewonden zijn nog nabij Sinkawang in handen gevallen. Vlaggen, lillas, geweren, sabels, lansen van allerlei grootte en vorm, vaatjes Engelsch kruid, zijn in groote hoeveelheden buit gemaakt; de wapens worden bewaard, het kruid, dat van zeer slechte kwaliteit is, werd overal waar het gevonden is, in het water geworpen.

De krachtdadige hulp der aan de expeditie toegevoegde marine, onder het bevel van den luitenant ter zee der 1ste klasse *Berghuys*, stations-kommandant, en bestaande uit Zr. Ms. schoenerbrik BANDA en Zr. Ms. stoomschepen CELEBES, BORNEO en ONRUST, benevens de Gouvernements-vaartuigen, is boven allen lof verheven. Sedert de successive aankomst der troepen, munitie, vivres enz., voor de expeditie benoodigd geweest, kan men zeggen, dat de marine dag en nacht is werkzaam geweest in het belang der expeditie; dat nimmer diensten gevraagd zijn, die niet onverwijld en met den meesten ijver zijn uitgevoerd, en meermalen ongevraagd zijn aangeboden; dat eene magt, zoo als die waaruit de expeditie is te zamen gesteld, zich regelmatig heeft kunnen bewegen en van al het noodige tijdig is voorzien geweest. Kortom, het aanvankelijk welslagen der expeditie zelve is aan de krachtdadige ondersteuning en medewerking van de marine dank te wijten.

Ik heb dan ook gemeend op de naamlijst dergenen, welke zich bij deze expeditie hebben onderscheiden, te moeten vermelden die van den stations kommandant en van de drie kommandanten der oorlogsstoomschepen benevens den gezaghebber der Gouvernements schoener DORIS, omdat ik vermeen bevoegd en verpligt te zijn de waarde der diensten te beoordeelen die zij aan de expeditie bewezen hebben. En die zijn in mijne schatting grooter dan wanneer ieder dier oorlogsvaartuigen een der strandposten had kunnen bemeesteren. Trouwens het is alleen aan de vergissing of vrees van de gidsen te wijten, dat de marine aan het nemen van Sinkawang geen dadelijk deel heeft kunnen nemen.

In het bijzonder moet ik hulde brengen aan de activiteit en zorg van den stations-kommandant, den luitenant ter zee 1ste klasse *W. A. Berghuys*. Ofschoon ernstig ongesteld, heeft hij zich voortdurend persoonlijk bemoeid met al datgene wat het welslagen der expeditie bevorderlijk konde zijn. Zijne dispositien voor den aanval van Sinkawang aan de zeezijde waren uitmuntend genomen; de angst der Chinezen, toen zij de troepen in den rug hunner positien ontwaarden, was echter te groot, om hem de satisfactie te geven de uitwerking er van te zien.

De strandversterkingen waren verlaten, en de van de landzijde agerende troepen waren, ten gevolge der misleiding der gidsen, binnen dezelve, alvorens men, in verband met den waterstand, eene landing van de zeezijde konde bewerkstelligen.

Het 13de bataillon infanterie neem ik de vrijheid Uwer Excellentie in het bijzonder aan te bevelen; het bevindt zich nagenoeg 4 jaren ter westkust van Borneo; het heeft daar aanvankelijk veel geleden, maar evenwel is de geest onder het personeel uitmuntend gebleven. Moed en volharding, onaangezien de bijna onoverkomelijke moeijelijkheden, zijn steeds het kenmerk geweest in alle ontmoetingen, waaraan dat corps heeft deelgenomen.

Onder de met onderscheiding vermelden, zal Uwe Exc. nu ook wedervinden den majoor *Kroesen* en den kapitein *van Houten*. Overal, waar die ageren, zullen zij door beraden moed uitblinken.

Ik mag niet verzwijgen, dat het gedecoreerde 7de bataillon infanterie eer aan zijn vaandel heeft gedaan. Bij de eerste ontmoeting met de opstandelingen heeft het zich niet door het oorverdoovend vuur en vreeselijk gejoel der Chinezen laten afschrikken; het is er met de bajonet op afgegaan en heeft de opstandelingen op de vlugt gejaagd, overal waar het die ontmoet heeft. De majoors *de Brabant* en *de Brauw* en de kapitein *Nauta*, die bij onderscheiden affaires het bevel voerden, hebben goed geageerd.

De artillerie heeft overal uitgemunt. Die heeft ook nu weder bewezen, dat er geen terrein denkbaar is, waar men niet met berggeschut doorheen kan dringen. De kommandant daarvan, de kapitein *Sikkens*, verdient allen lof; ook de kommandant der sappeurs, de 1ste luitenant *van Davelaar Cnopius*, voor den onvermoeiden ijver, bij iedere gelegenheid aan den dag gelegd.

Ik zal de eer hebben Uwe Excellentie spoedig eene voordragt tot belooning aan te bieden.

Gaarne had ik hierbij overgelegd afschrift van het journaal gedurende de expeditie aangehouden, waaruit Uwe Exc. den zamenhang der operatien zoude kunnen ontwaren, doch er is thans geen tijd dit uit te werken; in een land als dit, waarin al wat naar bestuur gelijkt verdwenen is, en met een ruw en onbeschaafd volk als de Chinezen, zal ik wel niet behoeven te betoogen, dat al de tijd door handelen geabsorbeerd wordt en er

voor schrijven weinig overschiet. Ik moet mij derhalve bepalen tot eene korte vermelding van hetgeen heeft plaats gehad en zal het onvolledige zoodra mogelijk aanvullen.

Aanvankelijk was het mijn voornemen om slechts van de Slakouw uit te ageren, doch dan had ik een groot gedeelte van het 7de bataillon infanterie werkeloos moeten laten, en dit was voor velen te ontmoedigend geweest. Bovendien liet het betrekkelijk groot getal koelies, dat door Sambas, en de vaartuigen die door Pontianak geleverd werden, toe, zich met eene grootere magt te bewegen. Ik besloot derhalve met het grootste gedeelte van de Slakouw uit te gaan en te ageren en gelijktijdig Sinkawang van de zeezijde te doen aanvallen.

Den 10 mei embarkeerden de troepen te Sambas; het geheel bedroeg 1697 hoofden, medevoerende 2 houwitsers, 8 handmortieren met de noodige munitie, brand- en lichtkogels, vuurpijlen en handgrenaten. Als reserve dienden nog 2 houwitsers en 4 kanons a 3 pd.; de laatste tot bewapening van de tusschenposten. Proviand voor eene maand voor de geheele expeditie werd geladen in de bark *Bintang Timor*, die reeds naar de reede van Pamangkat was afgezakt. Voor tien dagen vivres, in vrachten van een man afgepakt en in afzonderlijke praauwen geladen, werden almede door Zr. Ms. stoomschepen gesleept.

Ik zelf embarkeerde op Zr. Ms. stoomschip CELEBES, dat bestemd was om het eerst, als den grootsten diepgang hebbende, te Slakouw binnen te stoomen en de troepen alzoo te debarkeren in dezelfde orde als waarin zij waren ingedeeld, om zoo noodig dadelijk te kunnen ageren.

Te Pamangkat werd nog eene compagnie infanterie, die daar tijdelijk was gehuisvest, door Zr. Ms. stoomschip BORNEO ingenomen. De CELEBES had alzoo geëmbarkeerd 600, de BORNEO 500 en de ONRUST 100 hoofden. De overigen werden in praauwen op sleeptouw medegevoerd.

Den 11den werd koers gesteld naar de monding van de Slakouw-rivier.

Te vergeefs werden alle mogelijke middelen in het werk gesteld om de CELEBES over de bank te krijgen; men moest een hoogeren waterstand afwachten.

Den 12den moest, volgens berigten, het hoogste tij zijn; des middags ten 2 ure werd andermaal beproefd de bank over te komen, doch te vergeefs; de CELEBES kon de bank niet passeren. De BORNEO en ONRUST stoomden echter de rivier binnen. Om nu geen verder tijdverlies te ondervinden, werd bepaald, dat de BORNEO en ONRUST den volgenden morgen te Bentoemai de troepen, welke zij geëmbarkeerd hadden, aan den wal zouden zetten, daarna tot in de monding boven de bank zouden terugstoomen, om de troepen van de CELEBES, die in vlot water was teruggekeerd, en van de te diep gaande praauwen, welke gesleept waren, over te nemen en evenzoo te Bentoemai aan wal te zetten. De troepen van de CELEBES zouden met kleinere vaartuigen over de bank en aan boord van de beide andere stoomschepen worden overgebragt.

Den 13den werd deze maatregel uitgevoerd, met dat gevolg, dat de geheele magt omstreeks 4 ure in den middag was gedebarkeerd.

In den nacht stoomde de BORNEO naar de monding, om nog munitie en vivres af te halen.

Bentoemai werd verlaten gevonden en niets van de opstandelingen bespeurd. Door aanhoudenden regen was het terrein aldaar bijna ontoegankelijk. Tot aan de knieën zakte men in den modder.

De troepen werden gelegerd als volgt: de voortroep op de kruin van den ongeveer 200 voeten hoogen heuvel Patoengan; de hoofdtroep langs de helling en aan den voet van dien heuvel; de reserve met de houwitsers bleef te Bentoemai, waar de vivres werden aan wal gezet.

Des middags werd door den voortroep eene verkenning gedaan. Van de opstandelingen werd echter in het voorwaarts gelegen terrein niets bespeurd.

Om 12 ure des middags stoomde de CELEBES naar Pontianak, om de kolonne van den majoor *de Brabant* af te halen.

Des morgens en ook op vorige dagen was een hevig vuur aan de zijde van Sinkawang waargenomen; dit was, volgens latere mededeeling, het vuur dat de opstandelingen van uit versterkingen aan de monding op onze vaartuigen rigtten en dat gewoonlijk eerst dan ophield, wanneer de stations-kommandant van Zr. Ms. schoenerbrik BANDA er eenige grenaten in liet werpen.

Eenige dagen te voren had voornoemde kommandant daar positie genomen en een gedeelte der versperring onder de versterkingen doen wegruimen, om de landing gemakkelijk te maken.

De opstandelingen wilden deze versperring herstellen, hetgeen door gewapende sloepen en sampangs der kruisvaartuigen werd belet. Het vuur der Chinezen was voortdurend op deze vaartuigen gerigt. Gelukkig schoten zij slecht en had men daarbij geen ander verlies dan de drie geblesseerden van Pontianak, hiervoren gemeld, en eenige averij aan het tuig van de Gouvernements-schoener DORIS.

Zoodra de troepen gedeeltelijk gedebarkeerd en op de heuvels hiervoren bedoeld zigtbaar werden, zweeg het vuur der opstandelingen en is niet weder geopend geworden.

Den 14den werd de voortroep op een der volgende heuvels vooruitgeschoven. De hoofdtroep nam die plaats in: de artillerie met de vereischte bedekking werd aan de helling gelegerd. Zij zou, om de steilte, zoo veel mogelijk langs den voet der heuvels trekken.

Door den voortroep werd eene verkenning gedaan tot aan Soengei Baroe. Men vond daar twee verlaten huizen, zonder iets van de opstandelingen te ontdekken.

Des namiddags stoomde de BORNEO over de bank, om de ziekenschepen en de *Bintang Timor* op de aangewezen plaatsen te slepen.

De schepen van de reede van Lingkawang waren van de heuvels zigtbaar. Er werd beproefd om door vuurpijlen met dezelve in communicatie te geraken; dit was noodig om den stations-kommandant te kunnen kennis geven van het tijdstip, waarop ik met de troepen in den rug der versterkte linie van Sinkawang zoude aankomen, ten einde daarna den aanval van de zee zijde te kunnen regelen. Het bepaalde contrasein werd niet waargenomen en moest er op eene andere wijze getracht worden gemeenschap te verkrijgen. Later bleek het, dat de vuurpijlen door de BANDA zeer goed gezien waren, dat ook het contrasein gegeven was, doch voor ons onzigtbaar was gebleven.

Er waren des avonds genoegzaam vivres gedebarkeerd om voorwaarts te kunnen rukken. Te Bentoemai was inmiddels eene loods gebouwd voor vivres en munitie die niet konden worden medegevoerd. Daar bleven tot dekking de kapitein *Wiltens* met 50 man, Zr. Ms. stoomschip ONRUST, hetwelk bestemd was om later de Slakouw op te stoomen, benevens twee kruisbooten.

Tot regel werd aangenomen, des morgens ten vijf ure te eten en gekookt eten voor den geheelen dag mede te voeren. Het overige bleef bij de reserve.

Den 15den, des morgens ten 6½ ure, stelde zich de geheele magt in beweging, met uitzondering van de reserve, onder den majoor *de Brauw*, die eerst omstreeks 12 ure volgde. Aanvankelijk was het terrein goed, ofschoon door de korte en steile heuvels zeer vermoeijend. Spoedig echter geraakte men in een vrij zwaar bosch met kleiachtigen bodem, die door de aanhoudende regens week geworden was en waarin men tot de knieën zakte. Te Soengei Malagie stootte de voortroep op eenige zoutpannen en een Chineesch huis, waarbij zich een honderdtal gewapende Chinezen ophielden. De voorwacht was ongemerkt tot op korten afstand genaderd en trachtte hen te omsingelen en op te ligten. De Chinezen werden hen echter gewaar, losten eenige schoten op de voorwacht, die er onmiddellijk op afging en hen verjoeg en vervolgde; 14 dooden bleven op de plaats. Verscheidene geweren, tjunto's en vlaggen werden buit gemaakt. Zoo als gewoonlijk wonnen de Chinezen het onzen soldaten in het loopen af; geen der vlugtenden kon men in handen krijgen.

Het was te laat om den marsch verder door te zetten. De troepen waren uiterst vermoeid; het kostte ongeloofelijke moeite om zich door de taaije klei heen te werken, nog meer om er de houwitsers door te trekken. Dit had echter geen den minsten invloed op den goeden geest der troepen. Te Soengei Melagie bivakkeerde de voor- en hoofdtroep; de reserve te Soengei Baroe. Een half uur na het betrekken van het bivak rees het water tot 1½ voet boven de weeke klei, hetgeen tot omstreeks 11 ure stand hield. Balie-balies werden opgeslagen om den soldaat niet aan het zeewater bloot te stellen. Afwisselend regende het den geheelen nacht.

Den 16den rukte men verder voorwaarts en bereikte de hoofdtroep Soengei Boelan; de voortroep bivakkeerde te Soengei Oei, waar twee huizen en eenige verlaten zoutpannen gevonden werden. De reserve verbleef te Soengei Rassau. De moeijelijkheden waren, zoo mogelijk, gedurende den marsch nog vermeerderd; de felle zon had den weeken modder eenigzins opgedroogd, waardoor de klei zoo taai was, dat men er met moeite de voeten kon uitkrijgen. Even als den vorigen dag werd echter de orde geen oogenblik verbroken en was men steeds strijdvaardig.

Des avonds werd ook hier weder het terrein door het zeewater overstroomd; voorzorgen werden steeds genomen om genoegzaam drinkwater en dat, benoodigd voor het eten, vóór het invallen van den vloed te verzamelen.

Van de opstandelingen werd men niets gewaar. Dien dag zoowel als de overige dagen waren bij herhaling verkenningen naar het strand gezonden, om over dag met vlaggen, des avonds door vuren, de aandacht der schepen op te wekken en alzoo communicatie daarmede te verkrijgen. Alles echter bleef zonder het gewenscht gevolg.

Te Soengei Oei had men bij de zoutpannen eenige groote sampangs gevonden.

Ik besloot daarvan gebruik te maken om den stations-kommandant ter reede van Sinkawang van den aantogt der troepen kennis te geven en uit te noodigen (vermits het mij voor alsnog onmogelijk was te bepalen wanneer wij Sinkawang zouden kunnen bereiken), nadere kennisgave af te wachten, alvorens van de zeezijde den aanval te beginnen.

Die aanval toch moest geschieden in het front van zware versterkingen, die sterk bezet en met vrij zwaar geschut bewapend schenen te zijn, en die moeijelijk te naderen waren; ik mogt die niet laten beginnen, alvorens de zekerheid te hebben van onmiddellijk daarop van de landzijde in den rug der positie te kunnen doen vallen. Die zekerheid ontbrak voor alsnog geheel.

(*Vervolg in een volgend nommer.*)

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 22 Augustus.

OVERLEDEN: F. A. Waterreus, z., 3 m. — G. van der Graaf, z., 1 j. — C. G. Dissel, jm., 41 j. — C. van Klaveren, d., 1 m. — P. La Fontaine, jm., 22 j.

BEVALLEN: H. Bosse, geb. van Loon, z. — C. de Vos, geb. Niesveld, d. — A. van Domburg, geb. Buneman, d. — M. Rant, geb. Schüseler, d. — F. Frits, geb. van den Akker, d. — M. Kok, geb. Jurriaanse, d. — C. D. Raatschelders, geb. van Meyl, z.

Zeetijdingen.

Nederland.

Van ROTTERDAM uitgeklaard *Constantia*, C. J. Kalesboek, n. Batavia; *Leila*, W. J. Stafford, naar New-York; *Robertus Hendrikus*, R. H. Mulder, n. Londen; *Macao*, A. L. Hoffman, n. Hartlepool; *Batavier*, N. F. Hoek, en *Echo*, D. Kuyper, naar ......

HELLEVOETSLUIS 22 augustus. Gisteren namiddag niets gepasseerd; de wind Z. Z. W. — Heden morgen uit zee *Visscherij en Handel*, L. van der Borden, v. Pitea; *Ivanhoe* (st.), J. Cairns, v. Leith; *One*, J. Farrow, en *Susannah*, R. Telford, beiden van Sunderland; de wind W.

BRIELLE 22 augustus. Gisteren na posttijd niets gepasseerd. — Heden voor posttijd naar zee *Batavier* (st.), W. Smith, n. Londen. Uit zee *de Elve* (st.), J. J. Hansen, van Hamburg, en *Fennegina*, L. H. Puister, van Memel; de wind W. N. W.

MAASSLUIS 22 augustus. Gisteren na en heden voor posttijd niets gepasseerd; de wind W.

TEXEL 21 augustus. De wind Z. Z. W.—Z. W. Uit zee *Wave*, W. Cummings, *Magnet* (st.) en *Harlingen* (st.), alle drie van Londen. — VERTROKKEN *Java Koerier*, F. G. Rienits, naar Liverpool, en *Bosphorus*, C. A. Kruisinga, naar Newcastle.

TEXEL 22 augustus. Uit zee *Maria Catharina*, K. Poel, van Batavia; *Twee Gebroeders*, R. B. Berg, v. Londen, en *Catharina Maria*, Hilbrands, van Gothenburg.

ZEILKLAAR te NIEUWEDIEP *Passarouang*, C. C. B. Fullbrun, en *Doggersbank*, P. J. Kerkhoven, beiden naar Batavia; *Anna*, J. Hilbrands, naar Suriname; *Activo*, J. P. de Vries, n. Havanna; *Igea*, G. G. Martinolich, en *Catharina*, D. Lamers, beiden naar Konstantinopel; *Groot Zeewijk*, G. Homan, n. Syra enz.; *Beduino*, F. S. Trapani, naar Messina, en *Luitenant-Admiraal Stellingwerff*, M. C. E. Mispelblom Beijer, naar Liverpool.

VLIE 20 augustus. De wind W. N. W. Uit zee T. P. Teensma v. Memel en K. J. van Wijk v. Dantzig. — Vertrokken H. H. de Haan n. Stockholm, K. P. Kiewit n. Memel, P. Arema n. Aarhuus, A. O. Meijer naar Bergen, IJ. R. Visser en G. G. Fenenga naar Fredrikstad, N. F. Lyngaas n. Drammen, H. Menses n. Stavanger, J. J. de Boer n. Droback en *de Stoomvaart* (st.) n. Hamburg.

DELFZIJL 19 augustus. Uit zee gisteren *Margrietha Hendrika*, Datema, van Nyborg.

ZOLTKAMP 20 augustus. Uit zee gisteren *de Marne*, Beukema, van Archangel.

VLISSINGEN 19 augustus. Alhier gepasseerd (voor Antwerpen bestemd) *Beatrice*, Eckström, van Akyab, laatst van Falmouth.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen:

Te GENUA 15 augustus *Maria*, Dijkhuis, van Fiume. — Te HAMBURG 19 aug. *Jonge Lieffert*, Hazewinkel, van Newcastle. Op de ELVE 19 aug. *Gesina*, Pronk, van Londen. — Te MEMEL 14 aug. *Vrouw Maria*, Kuipers, van Koningsbergen. — Te RENDSBURG 16 aug. *Catharina Maria*, Visser, van Stettin. — Te TONNINGEN 14 aug. *Marchina Margrietha*, Hut, van Sunderland, en 16 dito *Catharina Elisabeth*, Boiten, van Hull.

Vertrokken:

Van GENUA 12 augustus *Fennegina Arentina*, de Jonge, naar Lissabon. — Van OSTENDE 20 aug. *Niessina Schuringa*, Koster, naar Noorwegen. — Van HAMBURG 18 aug. *Catharina Cornelia*, de Jonge, naar Corsoer. — Van HARBURG 16 aug. *Eelje*, Siccama, n. Dantzig. — Van RENDSBURG 15 aug. *Gesina*, van Klooster, naar Heiligenhafen. — Van DANTZIG 14 aug. *Christina Wobbegina*, van der Werp, naar Oldenburg, en *Gesina*, Slinger, naar Granville. — Van MEMEL 15 aug. *Vrouw Renske*, Konterman, n. Fedderwarden; 16 dito *Johanna*, Jongebloed, naar Hull, en *Maria*, Hendriks, naar Engeland. — Van ARCHANGEL 4 augustus *Cornelia Wilhelmina*, Hoeksma, naar Londen; 5 dito *Alkanna Elisabeth*, van Duinen, en *Alida*, Oldenburger, beiden naar Schiedam, *Geertruida*, Tunteler, naar Londen, *Gesina*, Doekes, en *Bellona*, Eggers, beiden naar Amsterdam; 6 dito *Ceres*, Bossinga, mede naar Amsterdam, en *Geertruida Femina*, Bakker, naar Dundee; 7 dito *de Spruit*, Pott, naar Schiedam, *Catharina*, Nieting, naar Rotterdam, *Concordia*, van Santen, naar Dordrecht, en *Catharina*, Willinga, naar de Maas; 8 dito *Emanuel*, Blohm, *Gesina Johanna*, Lukens, en *Aurora*, Tofte, alle drie naar Amsterdam, *Bille Brahe*, Larsen, n. Rotterdam, *Klasina Arendina*, de Groot, naar Leith, en *Aalborg*, Andreassen, naar Schiedam.

ZEILKLAAR: Te VENETIE 14 augustus *Catharina Isabella*, R. G. Waker, naar Liverpool. — Te GIBRALTAR 11 augustus *Drie Gebroeders Sickens*, Kamminga, n. Falmouth, en *Elisabeth Johanna*, de Boer, n. Lissabon. — Te PAIMBOEUF 12 augustus *Jacob Synes*, B. Schut, naar Londen.

Uittreksels uit de Lloydslijsten:

Op de RIVIER aangekomen 19 augustus *Elsina Engelina*, Lever, van Dantzig. Te SHOREHAM 18 augustus *Elizabeth*, Matthews, van Rotterdam. Te SHIELDS 18 aug. *Vriendschap*, Nanninga, v. Aberdeen; — in lading *Jonge Duyf*, Duyf, naar Triest. Van NEWCASTLE uitgeklaard *Alida Sinnige*, Dik, n. Lissabon, en *Engelina Meinderdina*, Wienke, naar Groningen. Van DUNDEE vertrokken 18 aug. *Stad Goor*, Bakker, naar Zwolle. Van ABERDEEN 17 aug. *Gesina*, Postema, en *Marchina*, Rensien, beiden naar Newcastle. Van KIRKALDY 15 aug. *Catharina Elisabeth*, Lever, n. de Oostzee. Van GLASGOW 18 aug. *Grace Longstaff*, Logan, n. Batavia. Te GRANGEMOUTH aangekomen 17 aug. *Port Dundas*, M'Laren, v. Rotterdam. Te CHARLESTOWN 17 aug. *Onderneming*, Ouwehand, van St. Malo. Te LIVERPOOL in lading 18 aug. *Straat Sunda*, Holm, n. Hobart Town, en *Hope*, Mace, n. Dordrecht; — uitgeklaard *Vigilant*, Sprague, naar Dordrecht.

De schepen *Catharina*, kapit. Duintjer, van Sevilla, en *de Zwaluw*, kapit. van Knapen, van Catania, beiden te FALMOUTH binnen, zijn den 18 augustus op bekomen order naar Hull verzeild.

Het schip *de Vrede*, kapit. J. L. ter Bruggen, v. Swansea naar Batavia, is den 20 augustus met gebroken fokkemast te FALMOUTH binnengeloopen.

Gepraaide Schepen:

Den 11 julij, op 9 gr. 17 min. NB. en 23 gr. 29 min. WL., *Azia*, C. Abrahamsz, van Batavia naar Amsterdam.

Den 16 julij, op 12 gr. 51 min. NB. en 27 gr. 30 min. WL., een schip, toonende Rotterdamsche collegievlag met n.° 338, van Londen naar Australië.

Den 27 julij, op 44 gr. 45 min. NB. en 10 gr. WL., *Hermanus Franciscus*, A. J. Driest, van Amsterdam naar Livorno.

Cargalijsten.

Rotterdam.

BATAVIA, *Jacoba Helena*, J. M. Pfeil: 95 legg. Arak, 55 b. Zwarte Peper, 236 p. Cassia, 456 boss. Rotting en 101 z. Koopm., *H. van Rijckevorsel;* 621 zakk. Gom Elastiek, 27 k. Getah Lahoe, 196 sch. Tin, 18 k. Cochenille, 134 stuks Buffelhuiden, 188 k. Gom Damar en 3 k. Buffelhorens, N. H. M.; 80 legg. Arak, *Bos, v. Maanen en Co.;* 2000 st. Buffelhuiden en 60 k. Gum Damar, *W. Bunge en Co.;* 523 kr. Suiker, *van der Kun en van Schelle;* 66 p. Cassia, *C. van Ommeren;* 12 k. Cochenille en 30 b. Soija, *Cramerus;* 3 ktjs. Diversen, *J. A. van Braam;* 2 keld. Diversen, *Pabst;* 5 zakk. Koffij en 1 Kistje, *W. Purvis;* 1 k. Diversen, Wed. *de Haas;* 1 k. Diversen, *D. D. Meijer;* 1 k. Confituren, 8 ktjs. Diversen en 38 coll. dito, *Minderop en van Heel;* 34 k. Gom Damar, *L. Mayer en Co.;* 1 ktj. Foelie en 9 vtjs. Notenmuscaat, *van Duura en Versteeven;* 1 k. Hoeden, *J. B. Crol en Co.;* 144 z. Peper en 17 k. Cajaputolie, *Thormann en Co.;* 22/1 legg. Arak, *J. J. Melchers;* 3 k. Boeken, *H. Nijgh;* 1 k. en 1 p. Cigaren, *R. A. Tange;* 2 ktjs. Regaal, *Bezoet de Bie;* 1 ktj. Regaal, *W. N. Rose;* 652 b. Rijst, *W. Ruys* J. Dz.; 100 vtjs. Notenmuscaat, *van Overzee en Co.;* 44/2 legg. Arak, *Roelofs, Cloos en Co.;* 3 coll. Diversen, *Hope*, te Londen; 1333 kr. Suiker, 25/1 en 50/2 legg. Arak, 8 k. Diversen, Order.

LEITH, *Ivanhoe*, J. Cairns: 1 k. Koopm., *D. Burger en Zn.;* 1 b. Katoen en 1 b. Garen, *Claus en Raulino;* 12 b. dito, *A. van der Ven;* 2 v. Ale, *W. Erkelens;* 2 k. en 1 p. Koopm., 2 b. Tapijten, 1 b. Katoen en 1 k. Diversen, *J. B. Crol en Co.;* 17 b. Garen, *C. L. Ringrose en Co.;* 2 b. Garen, *S. A. le Vino en Co.;* 47 v. Haring, *F. W. C. Blom;* 45 v. dito, *C. Hemmann en Co.;* 1 b. Katoen, *A. J. Polak en Zonen*, en 140 ton Gietijzer, *A. T. Sölling en Co.*

Amsterdam.

TRIEST, *Juliana Louisa*, Spijkman: 3080 staras Lijnzaad, *Bunge en Co.*

ARCHANGEL, *Dina Margina*, Engelsman: 1100 tz. Rogge, Order.

HAPARANDA, *Egberdina Annechina*, Ebling: 966 ton Teer, *Ebeling en Brandt.*

Antwerpen.

AKYAB, *Beatrice:* 4500 zakken Rijst en 300 Matten, Order.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

BATAVIA, mede voor Goederen, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip *Constantia*, kapitein *C. J. Kaleshoek*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.
DANTZIG, het Deensch Jagt *Eduard*, kapit. *B. Biss*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.
MEMEL, het Nederlandsch Kofschip *Vrouw Clara*, kapit. *Staal*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.
MEMEL, het Nederl. Kofschip *Christina Jantina*, kapit. *J. R. Dood*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.
MONTEVIDEO en BUENOS-AYRES, voor Goederen en Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Schoenerschip *Willem*, kapitein *J. H. de Weerd*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.
STETTIN, het Nederl. Kofschip *Geertje Elizabeth*, kapit. *L. van der Borch*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

Beursberigten.

PARIJS den 22 Augustus.

Frankrijk 3 pcts. 73; dito 4½ pcts. 99. 75; Spanje 1 pct. 17¾; dito Binnenl. 3 pcts. 31⅞.

LONDEN den 22 Augustus.

De 3 per cents Geconsolideerden 94⅛ a ¼; Rusland 5 pcts. 100; dito 4½ pcts. 86; Spanje 1 pct. 18 a 18¼; dito 3 pcts. Buitenl. 37⅞ a 38¼; dito certific. 4⅞ a 5⅛; dito Passive 3¾ a 4; Mexico 3 pcts. 24⅜ a ⅝; Peru 4½ pcts. 72; Grenada Uitgest. 6⅛ a ⅜; Ecuador 3½ a ¾; Holland 2½ pcts. 62; dito 4 pcts. 93⅜; Turksche leening 6½ a 7 pct. premie.

WEENEN den 21 Augustus.

Metalliek 5 pc. 86½. Nieuwe Leening 91⅛. Wissel Londen *f* 11. 41; dito Parijs *f* 140½. Zilver *f* 20¼.

ANTWERPEN den 21 Augustus.

België 2½ pcts. 52⅛ p. Spanje 1 pct. 17⅞; dito Binnenl. 3 pcts. 32⅜ p. Metalliek 5 pcts. 72½. — Bij beperkten handel werden de Spaansche fondsen lager afgegeven, terwijl de Oostenrijksche goed prijshoudend waren.

AMSTERDAM den 22 Augustus.

				Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL.,	Werkelijke Schuld.....	2½	pCt.	60¼	60 7/16	60 7/16
»	dito dito	3	»	72¼		
»	dito dito	4	»	89⅞	90⅛	90⅛
»	Amort.-Syndicaat.....	3½	»	89		
»	Aand. Handel-Maatsch.	4½	»	123		
»	O. I. Leening.........	4	»	89⅜		
»	Aand. Holl.-Spoorweg					
»	Rijn-Spoorweg.........	4½	»			
»	Maatsch. v. Weldadigh.	4	»			
FRANKR.,	Certificaten............	3	»			
RUSLAND,	Obl. bij *Hope & Co*.....	5	»			
»	dito dito 1828/29	5	»	101		
»	Cert. dito 1831/33	5	»			
»	dito dito 1840...	4	»			
»	dito bij *Stieglitz*......	4	»			
»	dito dito Nieuwe	4	»			
»	dito Adm. te Hamburg	5	»			
»	dito te Londen	4½	»			
»	dito in Assign........	5	»			
»	Inschr. dito	6	»	60		
POLEN,	Aand. 1835, *fl*. 500....	....	*f*			
»	Obligatien.............	4	pCt.	69¼		
SPANJE,	Buitenlandsche.........	1	»	17 15/16	18 1/16	18
»	dito	3	»	37⅛	37¼	
»	Binnenl. a *f* 6000......	3	»	32⅛	32⅜	32¼
»	Amortisable Schuld ...	....		3¾		
»	Bewijzen van Coupons..	....		4¾	4 13/16	
OOSTENR.,	Obl. bij *Goll & Co*....	5	»			
»	dito dito ...	4	»			
»	dito Metall. Oude.....	5	»	67 15/16	68⅜	68⅛
»	dito Nieuwe bet. te Amst.	5	»	77¼	77½	
»	dito 1854	5	»	76 13/16	77⅜	77 5/16
»	dito Metall............	2½	»	34⅜	34⅝	34½
»	Weener Aand. *fl* 250...	....	*f*			
BELGIE,	Certificaten............	2½	pCt.			
»	dito bij *Rothschild*	2½	»	48 13/16		
PORTUG.,	Nieuwe	3	»	36¾	36 13/16	36 13/16
PERU,...	Oblig.	4½	»	68¾	69½	68¾
VENEZ.,	Oblig. £ 100, thans....	3½	»			
»	Uitgest................	....				
GRENADA,	Oblig. Onbep..........	2½	»			
»	Uitgestelde	....		6½		
MEXICO,	Oblig. £ 100...........	3	»			
»	dito, Onbepaalde.....	3	»	23½	23⅜	

N. Weener Aand., 4 pc., *f* 224. Amerik. Bank-Actien 3 3/16 a 3¼. Beleening 3 pc. Prolongatie 2½ pc.

De handel was heden in binnen- en buitenlandsche fondsen van weinig belang. Terwijl de overige fondsensoorten weinig verandering ondergingen, werden Oostenrijksche en Mexicaansche lager afgegeven.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland 2½ pc. 60 7/16; Spanje 1 pc. 18 1/16; dito 3 pc. Binnenl. 32 5/16; Oostenrijk, Metall. 5 pc. 68⅛.

ROTTERDAM den 22 Augustus.

Nederlanden, Werkelijke Schuld, 2½ pc., 60 5/16; idem 4 pct., 89¾; Actien Stoomboot-Maatsch., 50½ l. k., 50⅜ h. k. Spanje, Buitenl., 1 pc., 18 1/16 l. k., 18⅛ h. k.; Binnenl., a *f* 6000, 3 pc., 33⅜ l. k., 33½ h. k., 33½ gebl. k.; Coupons Schuldbew. 4⅞. Portugal, te Londen, 3 pct., 36⅜. Rusland, bij *Hope en Co.*, 1798 en 1816, 5 pc., 101¾; idem bij *Stieglitz en Co.*, 4 pc., 78⅜. Philadelphia Bank-Actien, Orgin., 3. Oostenrijk, Metalliek, 5 pc., 68¼ l. k., 68⅜ h. k., 68¼ gebl. k.; idem nieuwe, 5 pc., 77¼ l. k., 77⅜ h. k., 77 5/16 gebl. k.; idem, 2½ pc., 34⅜ l. k., 34 13/16 h. k.

De fondsen waren heden op nieuw zeer gedrukt, vooral Holland. en Oostenrijksche. Van Spaansche werden 3 pct. Binnenl. weder lager afgegeven, hoewel zij iets meer gevraagd blijven.

Wisselkoersen.

AMSTERDAM den 22 Augustus.

Hamburg	2 maanden	35 1/16	geld.	Lissabon..	3 maanden	40⅜	geld.
idem	zigt.......	35½	»	Porto.....	3 ———	40⅜	»
Londen..	2 maanden	11.62½	»	Petersb...	2 ———	177	»
idem	zigt.......	11.72½	»				

ROTTERDAM den 22 Augustus.

Londen.... 2 maanden *f* 11. 65 kort *f* 11. 75.

Marktberigten.

ROTTERDAM den 22 Augustus.

GRANEN. Tarwe: 156 ℔ O. Dantziger *f* 485; 156 ℔ O. witbonte Poolsche *f* 480, *f* 485; 156 ℔ Jar. dito dito *f* 470; 163 ℔ N. Hoogl. Kleefsche *f* 440; 162 ℔ Jar. Bovenl. Ris *f* 462, *f* 465; 163 ℔ N. dito dito *f* 430; 160 ℔ Rostocker *f* 480; 156 ℔ Pomm. *f* 420. Rogge: 154 ℔ Anclammer *f* 310; 143 ℔ Archangel *f* 245.

BOTER. 1ste kwal. *f* 40 a *f* 42, 2de kwal. *f* 38 a *f* 39.

SCHIEDAM den 22 Augustus.

GRANEN. Rogge: verkocht 144 ℔ N. Arch. *f* 248 6/w.; 145, 147 ℔ Libau *f* 297, *f* 302 6/w.; 148 ℔ Libau *f* 308 3/m. Gerst: 130 ℔ Coursche *f* 253 kont., *f* 256 3/m.

MOUTWIJN,........per Ned. Vat zonder Fust *f* 21. 25 }
JENEVER........... » » » » » - 25. 75 } zonder de belasting.
AMST. PROEF..... » » » » » - 27. 00 }

AMSTERDAM den 22 Augustus.

GRANEN. Heden verkocht van Tarwe 128 ℔ N. bonte Pools. *f* 425; 127 ℔ dito *f* 425; 130 ℔ O. Rostock. *f* 430; 127 ℔ O. bonte Pools. *f* 440. Van Rogge 120 ℔ Donau *f* 250; 127 ℔ Anclammer *f* 315. Tegen vrijdag aanstaande zijn in publieke veiling aangeslagen ca. 80 last Jar. Archangel Rogge 116 ℔. Ca. 22 last puike O. wit bonte Pools. Tarwe 129, 130 ℔.

Handelsberigten.

AMSTERDAM den 22 Augustus.

SUIKER. Gisteren zijn uit de eerste hand afgedaan 1374 kranj. Java, aangevoerd per *Maria*, tot *f* 28.

HENNEP. In de gisteren avond gehouden veiling van 107 bondjes zijn 5 Kav. verkocht van 99½ a 100, en 6 Kav. opgehouden.

ANTWERPEN den 21 Augustus.

KOFFIJ. Men noteert heden den verkoop van 838 b. St. Domingo per *Elisa*. — SUIKER. Van Ruwe werden 5314 m. Manilla voor uitvoer afgedaan. — GRANEN. Tarwe en Rogge ten gevolge van den geringen voorraad met weinig handel doch ferm gesouteneerd. In de overige artikelen hebben heden geene afdoeningen van eenig belang plaats gehad.

BRESLAU den 16 Augustus.

WOL. De handel was in de afgeloopen week niet zeer uitgebreid, doch de prijzen bleven ferm gesouteneerd. Silezische Lammerenvellen werden met iets hoogere prijzen betaald. Voor Poolsche en Posen betaalde men 65 a 70 en voor Lammeren 72 a 82 th. Onze voorraad blijft vrij belangrijk en bestaat grootendeels uit ordin. soorten, alsmede supra fine Silezische.

Advertentien.

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

JOHANNES HOGERSDIJK, Notaris, residerende te Rotterdam, als last hebbende van zijnen Principaal, is voornemens om op HEDEN, Woensdag den 23 Augustus 1854, des namiddags ten 4 ure, in het Locaal voor Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade aldaar, in het openbaar te veilen en te verkoopen:

Een hecht, sterk en goed gesitueerd **PAND**, bestaande in BENEDEN- en BOVENWONINGEN, **TUIN** en **ERVE**, staande en gelegen in eene Poort in de Kerklaan, binnen de gemeente Rotterdam, door welke Poort hetzelve een Vrijen In- en Uitgang heeft, wijk S, n.° 34, nieuw wijk 15, n.° 260, Kadaster sectie B, n.° 648 en 1308, groot **10** Roeden **14** Ellen. Aangeslagen in de Grondlasten over 1854 op *f* 38. 50. Waarvan acht Perceelen zijn verhuurd per week, te zamen voor *f* **509. 60** 's jaars, en twee in eigen gebruik geschat op *f* **114. 40** 's jaars, zamen *f* **624** 's jaars. Kunnende 4 September 1854 worden aanvaard.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris, Korte Hoogstraat, wijk 5, n.° 310, te Rotterdam.

Het te veilen Pand kan nog HEDEN worden bezigtigd, op de gewone uren.

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

De Notaris *JAN VAN DER HOOP Jac. Zn*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van zijne Principalen, is voornemens om op Woensdag den 6 September 1854, des namiddags ten vier ure, in het Lokaal van Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade aldaar, in het openbaar te veilen en te verkoopen:

N.° 1. Een hecht, sterk en bijzonder gunstig gesitueerd **PAND**, bestaande in BENEDENHUIS, ingerigt tot **Tapperij**, genaamd ***HET LONDON'S KOFFIJHUIS***, welke Affaire daarin sedert zeer vele jaren met het beste gevolg is uitgeoefend, voorts BOVENKAMERS en **ERVE**, staande en gelegen aan de westzijde van de Zandstraat te Rotterdam, oud wijk E, n.° 177, nieuw wijk 5, n.° 190, Kadaster sectie I, n.° 1005. Aangeslagen in de Grondbelasting over 1854 tot *f* 47. 66. Verhuurd in diverse Percelen per week, te zamen voor *f* 665. 60 's jaars.

N.° 2. Een bijzonder hecht, sterk en binnen weinige jaren geheel nieuw gebouwd **PAND**, waarin de ***Uitdragers-Affaire*** met het beste succes wordt uitgeoefend, staande en gelegen aan de noordzijde van de Magere Varkensteeg te Rotterdam, oud wijk E, n.° 6, nieuw wijk 5, n.° 7, Kadaster sectie I, n.° 1152. Hebbende wegens Herbouw vrijdom van Grondbelasting tot 31 December 1854. Zijnde in eigen gebruik en te aanvaarden met den 1 November 1854.

Deze Percelen zijn intusschen ***uit de hand te Koop***.

Inmiddels zijn nadere onderrigtingen te bekomen ten Kantore van gezegden Notaris; terwijl de te veilen Percelen twee dagen vóór en op den voormiddag van den dag der veiling zullen kunnen worden bezigtigd, mits voorzien zijnde van Permissiebiljetten, daartoe door genoemden Notaris af te geven.

Te ***Rotterdam***, bij
ARRENBERG & VAN REYN.